

Ikt. sz.: NBB-41/45-4/2019.

NBB-7/2019. sz. ülés
(NBB-24/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzetbiztonsági bizottságának**
2019. június 18-án, kedden 11 óra 02 perckor kezdődően
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott ülésének nyílt részéről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása</i>	5
<i>Dr. Benkó Tibor honvédelmi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	5
<i>Dr. Benkó Tibor honvédelmi miniszter tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, észrevételek</i>	8
<i>Dr. Benkó Tibor válasza</i>	10
<i>Tájékoztató aktuális nemzetbiztonsági kérdésekről</i>	17

Napirendi javaslat

1. Dr. Benkó Tibor honvédelmi miniszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Tájékoztató aktuális nemzetbiztonsági kérdésekről **(Részben zárt ülés!)**
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Mirkóczki Ádám (Jobbik), a bizottság elnöke

Halász János (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Hubay György (Fidesz)
 Lezsák Sándor (Fidesz)
 Móring József Attila (KDNP)
 Ungár Péter (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Hubay György (Fidesz) távozása után Halász Jánosnak (Fidesz)
 Lezsák Sándor (Fidesz) távozása után Móring József Attilának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Imre Bernadett bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter
 Kontrát Károly államtitkár (Belügyminisztérium)
 Hajdu János r. vezérőrnagy, főigazgató (Terrorelhárítási Központ)

Megjelentek

Dr. Kádár Pál államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)
 Dr. Böröndi Gábor altábornagy, a Magyar Honvédség parancsnokának helyettese (Honvédelmi Minisztérium)
 Menczer Tamás államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
 Dr. Czukor József nb. vezérőrnagy, főigazgató (Információs Hivatal)
 Bunford Zsolt nb. dandártábornok, főigazgató-helyettes (Információs Hivatal)
 Kissné Kocsárdi Andrea r. ezredes, igazgató-helyettes (Terrorelhárítási Központ)
 Beluzsárné Belicza Andrea sajtófőnök (Honvédelmi Minisztérium)
 Samu Attila sajtófőnök (Belügyminisztérium)
 Dr. Magyar Zsóka főosztályvezető (Belügyminisztérium)
 Dr. Volenszki Csilla titkárságvezető (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
 Kovács Endre politikai főtanácsadó (Külgazdasági és Külügyminisztérium)
 Asztalos Dávid szakértő (Fidesz)
 Gimes Gergely szakértő (LMP)

(Az ülés kezdetének időpontja 11 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

MIRKÓCZKI ÁDÁM (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok mindenkinek! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés Nemzetbiztonsági bizottságának ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm körünkben Benkő Tibor honvédelmi miniszter urat, közigazgatási államtitkár urat és parancsnokhelyettes urat, a Honvédelmi Minisztérium jelen lévő munkatársait, valamint a sajtó képviselőit és minden megjelent vendéget.

A jelenléti ív tanúsága szerint a Nemzetbiztonsági bizottság tagjai közül 6 fő jelen van, helyettesítésre nem kerül sor. Vélelmezem, Molnár Zsolt képviselő úr némi késéssel érkezik. Megállapítom, hogy 6 fővel a bizottság határozatképes.

Most az előzetesen kiküldött napirendi javaslatról kell döntenünk. A napirendi javaslat három napirendi pontot tartalmaz: a honvédelmi miniszter úr éves miniszteri meghallgatása fog következni az országgyűlési törvény alapján, majd aktuális nemzetbiztonsági kérdések megtárgyalása, illetve az egyebek napirendi pontra kerül majd sor. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki ezzel a napirenddel egyetért. Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! (Szavazás.) A bizottság 6 igen szavazattal, nem szavazat és tartózkodás nélkül a napirendet elfogadta.

Miniszter úr meghallgatását nyílt ülésen kezdenénk, majd amennyiben indokolt és zárt ülés elrendelése szükséges, kérem, hogy azt majd miniszter úr jelezze, vagy akár képviselőtársaim jelezzék, ha olyat kívánnak kérdezni, ami vélelmezhetően minősített információt tartalmaz. A zárt üléshez természetesen a szükséges technikai feltételek adottak.

Az elfogadott napirendünk szerint most a miniszter úr meghallgatása következik. Első körben át is adnám a szót a miniszter úrnak, aztán majd a kérdések, észrevételek következnek. Miniszter úr, parancsoljon!

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter tájékoztatója

DR. BENKŐ TIBOR honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Úr! Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bizottság! Tisztelettel köszöntjük önöket. Köszöntöm a bizottság minden tagját és a sajtó megjelent képviselőit.

Ha az Országgyűlés Nemzetbiztonsági bizottságában bármiről is jelentést teszek, az nyilván azzal kell hogy kezdődjön, hogy a biztonság- és védelempolitika, a biztonsági és védelmi kérdéseink hogyan alakultak az elmúlt évben. Azzal kezdeném, hogy a világban és szűkebb környezetünkben is, így Európában elég negatív hatású változások következtek be, negatív irányú változásokat figyelhetünk meg, ezért mind globális, mind regionális szinten is újra kell értékelnünk biztonságpolitikánkat. Úgy tűnik, hogy egy új világrend van kialakulóban, hiszen rendkívül gyors változások következnek be a biztonság- és védelempolitika kérdéseiben és területein. Azt kell mondanom, hogy több olyan stratégiai - idézőjelbe teszem - „fordulat” is történt a Nyugat-Balkán további forrongása és instabilitása mellett, amit nem lehetett előre kiszámítani. Elég csak a Krím-félsziget annektálását és az Iszlám Állam térnyerését említeni, de beszélhetünk a tömeges illegális migráció hatásáról vagy éppen a kialakulóban lévő iráni helyzetről.

Az elmúlt évben azt értékelhettük és értékeltük is, hogy új katonai fenyegetések jelentek meg. Ilyenek a hibrid hadviselési formák. Nem kell említeni az Ukrajna és Oroszország között kialakult háborús konfliktust, vagy nem kell külön említeni a balti

államokat ért kibertámadást, vagy éppenséggel azt kell mondanom, hogy ezek az új hibrid hadviselési formák ráirányítják a figyelmünket arra, hogy komolyan kell vennünk nemcsak a hagyományos katonai eszközökkel fenntartandó békét, hanem a katonai műveletek területén sokkal nagyobb figyelmet kell fordítani a hibrid hadviselés egyik ágazatára, a kibertérben történő műveletekre. Nem véletlen az, hogy 2016-ban a varsói NATO csúcsertekezleten a légi, a szárazföldi és a vízi vagy tengeri műveleti területek sorába felvették a kibertér mint műveleti terület fogalmát is.

Ha a további kihívásokról beszélünk, akkor mindenféleképpen említést érdemel a terrorizmus elterjedése, kiterjedése vagy éppen az instabil államok mint a Közel-Kelet vagy éppenséggel Észak-Afrika régiójában előforduló kihívások.

Kijelenthetjük azt is, hogy Magyarország biztonsági helyzete bár stabil, de a világ és a biztonsági környezetünk az utóbbi években jelentős mértékben romlott, fenyegetettségünk mértéke nőtt. Ezért nemcsak ébernek kell lennünk és ébernek kell figyelnünk mindazt, ami körülvesz minket és ami történik a nagyvilágban vagy Európában vagy régióinkban, de a béke megtartásáért, a béke fenntartásáért, a stabilitás biztosításáért, az országok és a lakosság biztonsága érdekében tennünk is kell.

Megfigyelhető, hogy Európában is egyre inkább felértékelődik az új biztonsági kihívásokra választ adni hivatott kollektív védelem kérdése. A washingtoni szerződés 5. cikke sokszor arra enged következtetni, hogy a kollektív védelmet majd a NATO biztosítja. De ennek a washingtoni szerződésnek van egy 3. cikke is - és megfigyelhető, hogy egyre több ország komolyan veszi ezt a kérdést -, ez pedig a nemzeti védelmi képesség fejlesztése, hiszen a kollektív védelmi képesség a nemzetek összképességéből következtethető majd le.

Tehát a kollektív védelem és a nemzeti védelmi képesség fejlesztése tekintetében Magyarország éppen ezért 2014-ben a walesi NATO-csúcson bejelentette és vállalta, hogy Magyarország a GDP 2 százalékát 2024-re fogja biztosítani, vagyis a GDP 2 százalékát tudjuk majd védelmi kiadásokra fordítani.

Ezen belül pedig az is egy elvárás és követelmény, hogy a védelmi kiadásokra biztosított költségvetési összeg 20 százalékát fejlesztési célokra kell felhasználni. Magyarország ezt a 20 százalékos fejlesztési arányt 2018-ban, tehát már az elmúlt évben biztosítani tudta.

Az elhangzottak alapján megfigyelhető, hogy a katonai erő szerepe egyre inkább felértékelődik, növekszik a krízishelyzetek kezelésében, így Magyarország biztonságának szavatolásában is. A hagyományos katonai feladatok ellátása mellett növelni kell a nemzeti ellenállóképességünket az új kihívásokkal, kockázatokkal és fenyegetésekkel szemben, olyan képességet kell megteremtünk, amely biztosítja, ahogy az előbbieken említettem, az ország és az ország lakosságának a biztonságát.

Nagyon fontos kérdés - most beszéltünk arról, hogy milyen változások történtek az elmúlt évben, és ezek milyen gyorsan játszódtak le környezetünkben -, mindenféleképp fontosnak tartjuk és tartottuk az elmúlt évben is, hogy továbbra is nagy hangsúlyt fordítsunk a műveleti ambícióink biztosítására. Az 1000 fős ambíciószintet megemeltük 1200 fős ambíciószintre, és jelenleg is 14 helyszínen veszünk részt békefenntartói feladatokban, amit tovább kívánunk erősíteni. Továbbra is az az elv, hogy a gondokat, a problémákat ott kezeljük, ahol azok keletkeznek, ezért küldjük a katonáinkat a békefenntartói feladatokba, hogy az ott élő népeknek, nemzeteknek, embereknek biztosítsák azt a lehetőséget, hogy ne kelljen hazájukat elhagyni, tudjanak ott élni és boldogulni. Általánosságban ennyit tudnék elmondani a biztonságpolitikai kérdésekről.

Szeretném ugyanakkor azt is elmondani, hogy a NATO által megnevezett fenyegetettségek kapcsán itt Európában két irányt különböztet meg a NATO. Az egyik az észak-északkeleti-keleti fenyegetettség, ez tulajdonképpen az orosz fenyegetettséget

foglalja magába a NATO szerint. Itt mi azt az elvet valljuk, hogy szolidárisak vagyunk, és támogatjuk azokat az országokat, nemzeteket, amelyek ebből az irányból fenyegetve érzik magukat. Éppen ezért Litvániában, Észtországban vagy éppenséggel a balti légtérben ott vannak, ott voltak katonáink, és közreműködtek ebben az irányban a biztonság garantálása, szavatolása érdekében.

A másik irány, amely egy kicsit később jelent meg a NATO célkitűzései között, egy komplex kihívás, ez maga a déli irány. Tehát a NATO-nak kettő, keleti-északkeleti és déli fenyegetettségi iránya van. Ez egy olyan komplex kihívás, amely magában foglalja többek között a tömeges migráció elleni küzdelmet.

Szeretném azt is kihangsúlyozni, hogy ebben a kérdésben segítséget nyújtunk, és mondjam úgy, hogy részt veszünk, hiszen tagjai vagyunk ennek a szövetségnek a védelmi segítségnyújtás tekintetében, így Irakban, Jordániában, Tunéziában, és természetesen hozzájárulunk a NATO Déli Regionális Központ működéséhez megfelelő katonák, tisztek biztosításával.

Ha a védelmi kérdést nézzük, akkor ki kell hangsúlyozni, hogy Magyarország védelmi képessége alapvetően három pilléren nyugszik. Egyik és első, a legfontosabb pillére a Magyar Honvédség képességeinek erősítése, ami tulajdonképpen a szövetséges erők erősítését is szolgálja, tehát kettős célt lát el. A védelmi képesség második pillére a szövetséges erők képességének a pillére. A harmadik és nem utolsósorban az állampolgárok honvédelem iránti elkötelezettsége. Tehát ez a hármas pillér adja Magyarország védelmének, biztonságának a garantálását.

A Magyar Honvédség az első pillérré fordítja a legnagyobb hangsúlyt, amivel támogatja a második pillér erősítését is. Ez pedig egy olyan honvédelmi haderőfejlesztési program, amelynek keretében a Magyar Honvédség teljes egészében megújul, a vezetési elemektől a technikai eszközökön át a korszerű felszereléssel rendelkező és jól felkészült katonákig egyaránt.

Ha a honvédelmi és haderőfejlesztési programot nézzük, akkor feltétlen beszélni kell arról, hogy a védelmi képesség meghatározó eleme az is, hogy Magyarország mennyire tud önálló és független lenni akár a fegyverzet vagy anyagi készlet tekintetében, és arra törekszünk, hogy minél inkább hazai és szövetségi rendszerből oldjuk meg ezeket a feladatokat. Többek között ezért hoztuk létre és újítjuk fel a hazai hadiipar képességfejlesztését. Első nagy lépésként a hazai fegyvergyártáshoz fogtunk hozzá, ami Kiskunfélegyházán került megalakításra, és jelenleg mintegy 50 százalékos feltöltöttséggel működik. Egyelőre a kézi fegyverek, pisztoly, géppisztoly, gépkarabély, majd hamarosan a mesterlövő fegyverek gyártását végzi a minisztérium gazdasági társasága kötelékében létrehozott, tehát nem egy önálló, tőlünk független szervezet, hanem az egyik gazdasági társaságunk bázisán működő fegyvergyártásról van szó. Az év második felében terveink szerint elindulnak a gyártógépsorok is, és onnantól kezdve nemcsak az összeszereléssel foglalkozunk, hanem a fegyverek sorozatgyártásával is.

Ez az üzem, amely, mint mondtam, jelenleg 50 százalékos feltöltöttséggel működik, 200 fő foglalkoztatását fogja biztosítani. Ez biztosítja Magyarország számára és nemcsak a honvédség számára, hanem azoknak, akik Magyarországon fegyvert használnak, kezelnek szolgálati feladataik ellátása közben, ezen eszközök rendelkezésre bocsátását.

A hazai védelmi ipar megújítása azonban nemcsak a kézi fegyvereknél figyelhető meg, hanem a buszgyártásba is bekapcsolódtunk. A Magyar Honvédség részére az elmúlt évben közel száz darab buszt készítettünk el. Ez a Currus szintén gazdasági társaságunk, tehát a Honvédelmi Minisztérium egy másik gazdasági társasága, és az Ikarusszal közös szervezésben készíti ezeket az úgynevezett moduláris buszokat. Tehát kisebb átalakítással a buszok nemcsak személyszállításra alkalmasak, hanem például katasztrófahelyzet, baleset esetén sebesültek szállítására átrendezhető, vezetési pontként és

tárgyalóbuszként is alkalmazható. Valamint megkezdtük hazai bázison a könnyűipar fejlesztését is, mégpedig a katonák ruházatának a korszerűsítésével, modernizálásával, ahol a katonák gyakorló ruházatait már mind hazai bázison szintén egyik gazdasági társaságunk, tehát a minisztérium gazdasági társasága által működtetett varrodák biztosítják. Tehát a hazai hadiipar, amely nekünk garantálni tudja azt, hogy minél függetlenebbek lehessünk másoktól, én úgy gondolom, hogy jó úton halad, és természetesen arra törekszünk, hogy ezt minél nagyobb mértékben tudjuk a jövőben biztosítani.

Ugyanakkor nagyon fontos kérdés az is, hogy 2014-ben megjelent az úgynevezett európai uniós PESCO projektsorozat. Magyarország 15 ilyen projektben érintett, hatban mint végrehajtó, kilencben mint megfigyelő, amely arra ad lehetőséget, hogy a szövetséges tagállamokkal közösen folytassuk a fejlesztéseket, a kutatásokat, és ne tőlünk független területekről kelljen különböző eszközöket, anyagi készleteket beszerezni. Ha csak annyit mondok, hogy a beszerzéseinknek mintegy 80 százalékát eddig is európai szövetségesektől szereztük be, akkor ezzel is bizonyítható és látható az, hogy Magyarország és a Magyar Honvédség rendkívül fontosnak tartja az európai képesség fejlesztését is, hiszen ez a PESCO nem másról szól, mint az európai országok, az európai nemzetek védelmi képességének a közös erősítéséről.

Ugyanakkor azt is látni kell, hogy hazánk a keleti és a déli fenyegetettség metszéspontjában áll itt Közép-Európában, és rendkívül fontosnak tartjuk, hiszen a védelmi tervek is erre készültek, akár Magyarország, akár Szlovákia számára, hogy a középső térség, Közép-Európa védelmi, biztonsági helyzetét garantálni tudjuk. Ezért elindítottunk egy olyan folyamatot, hogy megítélésünk szerint Magyarországon szükség van ennek a körzetnek, ennek a régióknak a felelős irányítását, vezetését biztosító többnemzeti, hadosztályszintű kötelékparancsnokság létrehozására. Megkezdtük ezzel kapcsolatban a tárgyalásokat, alapvetően Szlovákiát, Szlovéniát, Horvátországot szólítjuk meg ebben a térségben, és Horvátországgal a megállapodás meg is történt, a szándéknyilatkozatot aláírták. A többi országgal folytatjuk a tárgyalásokat, és az a célunk, hogy ez a parancsnokság ennek a térségnek a biztonságát mindennapi feladatként tudja kezelni.

Ugyanakkor az is egy fontos kérdés, hogy Magyarország mit tesz a biztonság erősítéséért katonai vonatkozásban: Szolnokon pedig létrehozzuk a regionális szintű különleges műveleti erők komponens szervezeti elemét. Ezt jelenleg öt ország tartja fontosnak és csatlakozott hozzá. Itt azért szeretném kiemelni, hogy ehhez nemcsak NATO-ország csatlakozott vagy szövetséges ország, hanem Ausztria is kérte csatlakozását, és természetesen szívesen fogadtuk és fogadjuk őket is ebben a feladatban való részvételre.

Nagyon szívesen válaszolok majd részkérdésekre, ha a tisztelt bizottságot ez foglalkoztatja és érdekli, részletekbe most nem mennék bele, megadom a lehetőséget, hogy konkrét kérdésre válaszoljak. Ami nagyon fontos, hogy az előttünk álló feladatok és ebből adódóan jövőkép számunkra az, hogy Magyarországnak legyen egy erős, ütőképes, korszerű, modern, XXI. századi technikai eszközökkel felszerelt köteléke, amely ebben a régióban meghatározott képességeket tud biztosítani, és tudja garantálni, szavatolni Magyarország és a magyar emberek biztonságát.

Köszönöm szépen. Én ennyiben foglaltam össze, amennyiben kérdésük van, nagyon szívesen válaszolok rá. Köszönöm a figyelmet.

Kérdések, észrevételek

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr. Akkor én azt javaslom, hogy gyűjtsük össze a lehetséges kérdéseket. Én főleg az elhangzottak alapján egyetlenegy dologra lennék a magam részéről kíváncsi, hogyha lehet konkrétumot mondani - ebben

bizonytalan vagyok, hogy nyílt vagy zárt ülésen lehetséges-e, ezt majd miniszter úr eldönti -: rengeteget olvasni a sajtóban az elmúlt hetekben, hónapokban a Magyar Honvédség technikai felújításáról, megújításáról, eszközbeszerzéseiről, de sokszor ellentmondásos hírek is vannak a Gripen-szerződés felmondásától az F35-ösök beszerzéséig, a Leopardok beszerzéséről lehetett olvasni és nagyon sok mindenről, e tekintetben, ami már biztos, ha miniszter úr tudna erről egy tájékoztatást nyújtani, azt megköszönöm.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van még kérdése. *(Jelzésre:)* Ungár képviselő úr, tessék!

UNGÁR PÉTER (LMP): Köszönöm szépen. Én is arra kérném miniszter urat a kimerítő tájékoztatás után, hogy mi tartozik zárt ülésre, azt... Az első kérdésem az lenne, hogy egy tavalyi interjúban azt mondta, hogy három fő fenyegetés van, az egyik volt a migrációs nyomás, a másik a kiberhadviselés, a harmadik az orosz terjeszkedés. Itt említette exorzéjában, hogy szolidárisak vagyunk és támogatjuk azokat a szövetséges országokat, amelyeket az a fenyegetés ér. Ha lehetséges, hogy konkrétumot mondana, hogy miben tettünk az orosz terjeszkedés ellen. És, feltételezem, ez kapcsolódik a második kérdésemhez is, ami meg a kiberhadviselés, hogy abban milyen konkrétumot tettünk. Ugye a kettőnek van egy kapcsolata, mert van orosz kiberhadviselés, ennek a metszete.

Én még arra szeretnék konkrétan rákérdezni, hogy 100 milliárd forinttal emelkedik a költségvetése a honvédelmi tárcának, hogy ebből dedikáltan a kibertámadások elleni védelemre mennyi pénzt fordítanak.

Az utolsó előtti kérdésem az, hogy a „Zrínyi 2026” program keretében nem költötték el a keretnek a teljes rendelkezésre álló forrását, csak 59 milliárd forintot, ennek mi az oka? Illetve miért nem tudtak ennyi közpénzt elkölteni?

Az utolsó kérdésem pedig az, hogy a nemzeti biztonsági stratégiát mikor fogjuk tudni, mint minden frakció, véleményezni, illetve, ahogy eddig szokás volt a korábbi években, látni, és mikor kerül elfogadásra. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Tessék, Lezsák képviselő úr!

LEZSÁK SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Egyrészt köszönjük a tájékoztatást, másrészt pedig köszönöm önnek és a Honvédelmi Minisztérium vezetőinek többek között a kunszállási HM Fest iránt tanúsított figyelmüket, munkájukat. Magam is tapasztaltam azt a rendkívüli érdeklődést, amely nemcsak azt jelentette, hogy onnan, a szűkebb környezetből, de az ország szinte minden részéből érkeztek érdeklődők. És itt is a toborzósátraknál tapasztalható volt az érdeklődés a kadétprogram iránt. Szeretném, ha erről egy kicsit bővebben beszélne miniszter úr - nemcsak a kiskunmajsai, hiszen azt magam is végigkövetem, és nagyon izgalmas lesz -, hogy ez mit jelent ott egy szűkebb meg tágabb környezetben, és egyáltalán az országban sok helyütt szerveződő kadétprogramokat a középiskolában hogyan bírják költségvetésben követni. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Alelnök úr, tessék!

HALÁSZ JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Egy évvel ezelőtt volt a miniszter úr kinevezés előtti meghallgatása itt a mi bizottságunkban, és eltelt egy év, azóta számtalan eredményt ért el a tárca. Ehhez gratulálunk a miniszter úrnak és munkatársainak!

Úgy látom, szerkezetileg, szervezetileg felkészülten és nagyszerűen végzik a munkájukat, volt persze néhány vitás ügy is az elmúlt időszakban. Emlékszünk, hogy tavaly év végén viszonylag nagy vihart kavart a honvédelmi alkalmazotti jogviszony bevezetése. Azóta eltelt egy újabb fél év. Mi most a helyzet ezzel a kérdéssel? Ezt szeretném megkérdezni.

Az önkéntes tartalékos rendszerről is beszéltek sokat és tettek is sokat miniszter úrék. Ez most a beszámolóban nem került szóba, de esetleg, ha megtenné, hogy röviden kitér erre.

Van egy harmadik téma, ami természetesen nagyon hozzánk kapcsolódó: a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat kérdése, hiszen ezért is vagyunk itt tulajdonképpen, a miniszter úr felügyeli a szolgálatot. A szolgálat itt a különböző üléseinken jelen van, látjuk a munkáját, de ha egy rövid értékelést, akár nem nyílt, de zárt keretek között, adna a miniszter úr a szolgálat helyzetéről, hogy hogyan látja az eredményességét. Említette veszélyforrásként a közel-keleti, afrikai migrációs ügyeket. Ezt hogy látja? Kellő mértékben jelen van-e a szolgálat azokon a területeken, ahonnan az információt csak ez a szolgálat tudja megszerezni? Érdekelne engem ez a kérdés is, gondolom, ezt majd zárt ülés keretében lehet egy kicsit értékelni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még kérdés. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs több. Akkor, miniszter úr, tessék!

Dr. Benkő Tibor válasza

DR. BENKŐ TIBOR honvédelmi miniszter: Köszönöm szépen először is a kérdéseket. Úgy gondolom, hogy amit én itt el akarok mondani, azt nyugodtan lehet nyílt ülésen. Ha netán mégis valakiben merülne fel olyan kétely, hogy nem kielégítő ez a válasz, akkor fogom kérni csak a zárt ülés elrendelését.

Elnök úr kérdésére válaszolva: igen, lehet tudni. Tehát ahogy a beszámolóban is említettem, teljes körű Magyar Honvédség-átalakítást hajtunk végre, és ez a program is teljes körű, komplex, átfogó változtatást foglal magában, tehát a honvédelmi része elsősorban a katonákat érintő kérdéseket. Itt kezdhetném az életpálya kialakításának fenntartásával, hiszen kialakítottuk az életpályát, az életpálya elvileg egy teljes életen nyomon követi a katonát, de ez nem azt jelenti, hogy a 15. bázison kell ezt működtetni vagy a 16. bázison majd öt év múlva, sőt most sem, hanem ezt minden évben újjítani kell, szoktuk mondani, frissíteni kell, update-elni kell, hogy a mindenkori kihívásoknak megfelelően tudjuk biztosítani azt az életpályát.

Az életpálya természetesen magában foglalja - ha már pillérekről beszéltem, akkor azt kell mondani, hogy ez az életpályamodell is három pilléren nyugszik. Az első pillére nem más, mint a katonák toborzása, felvétele, megtartása, kiképzése, oktatása, képzése és az ehhez tartozó intézményi rendszertől kezdve minden, a katonák illetményrendszere. Azt kell mondani, hogy 2015-ben a kormány jóváhagyott egy 50 százalékos bérfeljesztést, ez 2019-ben elérte az utolsó 5 százalékos részét, de azon vagyunk, hogy továbbra is a munkaerőpiaci keresletnek megfelelően a béreket tudjuk növelni.

A másik pillére a lakhatástámogatás a katonák számára. Rendkívül fontos, és úgy gondolom, nagyon nagy előrelépés az, ami az év második felében bekövetkezik, tehát a szolgálati lakások elidegenítése az abban lakó katonák számára. Ez nem foglal magában vezetői lakásokat és nagyobb lakásokat, tehát azt kell mondani, hogy az átlagember, az átlagkatona és nem a felső szintű vezetők lakását jelenti.

A harmadik pillére, amely egy életpályát tud biztosítani, az egészségkárosodás biztosításrendszere.

Ugyanakkor magában foglalja azt is, amit Lezsák úr említett, tehát a hazafias honvédelmi nevelést, azon belül a kadétprogramot, magában foglalja az önkéntes tartalékos rendszert, amit az alelnök úr említett, és természetesen magában foglalja a honvédség és a társadalom kapcsolatának erősítését, és sok-sok mindent lehetne sorolni.

Az ön kérdése elsősorban a technikai eszközökre, a technikai fejlesztésekre és az ott előforduló, mondjuk úgy, találgatásokon alapuló véleményekre irányult itt a Gripenek tekintetében. Én többször nyilatkoztam, hogy 2026-ig van érvényes megállapodásunk a svédekkel a Gripen lízingelésére, alkalmazására, a szerződés tartalmazza, hogy 2026-ban majd eldöntjük, hogyan tovább. Nyilván előkészületi munka meg kell hogy előzze, mert attól függ, hogy majd milyen döntés fog születni, de én úgy gondolom, hogy 2022 előtt ezzel a kérdéssel nem kell komolyabban foglalkozni. Természetesen gondolni kell arra, hogy mi lesz 2026-ban, de a hivatalos ügyintézését 2022 előtt nem szükséges megkezdeni. Úgyhogy nem tudok se F22-esről, se F35-ösről beszámolni meg más gépekről sem, mert nincs ilyen tárgyalás. Az, hogy ki, honnan, milyen következtetéseket von le, kósza hír, nem folytatunk hivatalosan semmiféle ilyen tárgyalást.

Ami nagyon fontos a „Zrínyi 2026”-ban. Nem titok, mintegy 40 területen kezdtük már meg a fejlesztést, és ebben benne van, ahogy említettem, a katonák gyakorlóruházatától kezdve természetesen a légierő, a szárazföldi, a logisztikai erők területén minden.

Talán kezdem a légierővel. Ott még 2018 első hónapjaiban megjelentek a csapatszállító repülőgépek, és akkor azt mondtuk, hogy ezek a csapatszállító repülőgépek, Airbus 319, többfunkciós gépek. Ezeknek elsősorban az a rendeltetésük, hogy a katonáinkat a műveleti terület határára kiszállítsák, tehát nem kell ahhoz drága, nagy monstrum katonai gép, hogy tudjanak kényelmesebben utazni 4-5-6 ezer kilométerre, és akkor a műveleti területen vannak ezek a repterek, amelyek befogadják ezeket a csapatszállító gépeket, és ott ülnek át már a műveleti területen alkalmazott katonai szállítógépekre.

Ezek az Airbusok, ahogy említettük, többfunkciósak. Most már megvan az Airbus-cégtől az engedély is, hogy azokat a kimenekítési feladatokat szolgáló egészségügyi ágyakat hogyan kell beszerezni, hogyan kell átvezetékelní az eszközöket. Amikor ezek elkészülnek, teszteljük, akkor ezt is meg fogjuk mutatni, hogy milyen formában és mennyi idő alatt lehet ezekre a gépekre áttelepíteni, átalakítani.

Az Airbusok mellett ott van a sok vitás kérdést kiváltó Falcon 2 repülőgép. Ezek az Airbusok 126-128 férőhelyes, elég nagy, komoly csapatszállító gépek. Most vannak olyan feladatok, amelyeket kevesebb fővel kell ellátni. Ez sem titok, nyíltan azért lehet róla beszélni, amit el tudok mondani, hogy ezek a gépek szerves részét képezik annak az új vezetési rendszernek, amelyet Magyarország új képességként kialakít. Elég fura neve van, ez a C4ISR képesség, amelyet tulajdonképpen a kommunikáció, a kontroll, a komputer és az automatizált vezetési rendszer, lefordítva magyarra, szerves elemei képeznek. Ezek az eszközök is átalakíthatóak, felszerelhetőek olyan eszközökkel, berendezésekkel, amelyek ezt a célt szolgálják.

És akkor rögtön választ adnék arra a kérdésre is az alelnök úrnak, hogy ennek igenis jelentős szerepe van abban, hogy a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat megfelelő képességgel részt tudjon venni minden olyan feladatban, amely Magyarország biztonságát vagy katonáink műveleti feladatainak biztonságát szolgálja. Tehát ennyit a Falconokról. Ha kérdés merül fel, részletesebb kérdés, azt már nem tudom nyílt formában megválaszolni, akkor ahhoz már zárt ülésre van szükség.

Ugyanakkor végrehajtottuk a meglévő orosz helikopterek nagyjavítását, életciklusukba ez még belefért.

Az új helikopterek szerződéskötése: az Airbus 145M és a 225-ösre. Ez azt jelenti, hogy a kicsi helikopterek, amelyek szintén többfunkciósak, az első helikopterek ez év

végén várható, hogy megérkeznek, kettő-négy darabra számítunk, hogy a gyártó üzem, cég le tudja szállítani. De a 225-ös, tehát a közepes helikopterek, ami majd ki tudja váltani a Mi-17-est, a Mi-8-ast, azok 2023-ra és '25-re várhatók. Ha most megnézzük a Mi-17-esek felújítását, kihordási idejét, akkor lehet látni, hogy pont akkorra fog lejárni. Tehát egymást váltják ezek a helikopterek, tehát úgy lett felépítve mind a beszerzés, mind a felújítás. Öt darab Mi-17-est javítottunk fel, nyolc darab Mi-24-est, és ezeket addig fogjuk rendszerben tartani, amíg az új eszközöket rendszerbe nem tudjuk állítani.

Említettem, hogy 20 darab könnyű, 145M-es, többfunkciós helikopterre és 16 darab 225-ös közepes szállító helikopterre kötöttünk szerződést.

Ugyanakkor a légierőnél - nagyon fontos, és ez is azt bizonyítja, hogy semmiféle tárgyalást nem folytatunk egyelőre más gépekről - a Gripen gépeknek a korszerű fegyverzettel, rakétákkal, bombákkal történő fejlesztését tovább folytattuk, és ez is része a Zrínyi 2026-nak, hogy amíg ők rendszerben vannak, ezek az eszközök, addig is biztosított legyen.

Légierő-vonatkozásban, ami még hátravan, az elsősorban légvédelmi képesség, rakéta légvédelmi képesség, a lokátortechnikai eszközök beszerzése. Hadd említsem meg azért, hogy négy darab kiképző repülőgépet is vásároltunk, Zlin típusú kiképző repülőgépeket, hiszen ennyi repülőeszköz személyzetét... - pilótákra gondolok, másodpilótákra, kapitányokra - számítások alapján több mint száz pilótára lesz szükségünk, és az ő kiképzésüket zömében hazai bázison kívánjuk létrehozni. Éppen ezért 2018 szeptemberében a Nemzeti Közszerződési Egyetem bázisán, Szolnokon beindítottuk a hazai pilótaképzést is.

A szárazföld vonatkozásában. Valóban, ahogyan ön említette, Leopard 2A7+ eszközökre kötöttünk szerződést, mintegy 44 darabra. Nem kívánjuk az orosz T-72-es harckocsiknak a hosszú távú fenntartását, üzemeltetését, tehát azokra nem költünk, ugyanakkor, hogy egy keleti technikáról egy nyugati technikára tudjunk áttérni, a kiképzés, felkészítés, üzemben tartás, a katonák kiválasztása és alkalmazásba állítása megköveteli, hogy legyen valamilyen átmenet. Ezért 12 darab Leopard 2A4-es harckocsit lízingelünk arra az időre, amíg be nem érkeznek az újonnan legyártott A7-esek. Ez biztosítja majd azt az átmenetet, amely alapján egy keleti technikáról egy nyugati technikára tudunk áttérni.

Ez is igaz, a harckocsibeszerzés. Önjáró lövegeket szereztünk be, ez is igaz, pontosabban szerződést kötöttünk, mert nem szereztük be, hiszen ezeknek a legyártása most kezdődik, mindent vadonatújan vásárolunk, tehát a gyártósorról, majd ahogy jönnek le, úgy kerülnek hadrendbe állításra.

Ugyanakkor komoly páncéltörőeszköz-beszerzésbe fogtunk, kis és közepes, nagy hatótávolságú páncéltörő eszközökre van szükség.

És nagyon fontos, ami még hátravan, a páncélozott szállító eszközök és harcjárművek cseréje. Itt egyelőre még piackutatás folyik. Tehát én a BTR-cserére gondolok.

Tehergépjárműveknél elsősorban a Rába-ra támaszkodunk. Mintegy 700 darab Rába, különböző típusú eszköz beszerzését hajtottuk végre, de a nagyobb volumenű változás, ahogy említettem, a harcjárműveknél még a későbbiekben várható.

Talán ezek a legfontosabb olyan technikaeszköz-beszerzések, amiről beszélnem kell. Ha esetleg valami konkrét dolog van, akkor nagyon szívesen elmondom, ha kihagytam volna a felsorolásból.

Ungár képviselő úr, nagyon szépen köszönöm ezeket a kérdéseket. A konkrét támogatás a balti államokban. Konkrét támogatásnál azt tudom mondani, hogy kiképzésben vettünk részt, századokat biztosítottunk Litvániába, Észtországba, és a Baltikum-légtér rendészeti feladataiban veszünk részt.

A vezetési elemek. A parancsnokságok feltöltésében rendkívül erős együttműködésünk van Lengyelországgal a szzeczini parancsnokság vonatkozásában, és ami igényük volt törzstisztekre, az idei évvel minden üres helyet, ami nekünk volt datálva, azt feltöltöttük. És szeretném mondani, hogy ez a közép-európai többnemzeti hadosztály is ebbe a régióba affiliálódna, oda lenne bekapcsolva, a lengyel, szzeczini vezetéshez, a németekkel közösen. Tehát ez az az irány, amit a keleti vagy észak-keleti fenyegetettség tükrében Magyarország megtesz.

Számunkra sokkal nagyobb kihívás a déli fenyegetettség és a déli fenyegetettségnek a kérdése. De a visegrádi négyekkel viszont teljes egészében a balti államok megsegítése, támogatása szerepel, és nemcsak a NATO szervezeti elemekről kell beszélni, hiszen épp most július 1-jétől léptetjük szolgálatba a visegrádi négyek harccsoportját, a battle groupot, amely a feladatát ellátja, és megállapodás van abban is, hogy következő alkalommal mikor kívánjuk szolgálatba léptetni őket. Hathónapos rotációban megy most, a jövőben arról tárgyalunk, mert elsősorban az egyik V4-ország szeretné, ha ez egyéves lenne. Ez nem Lengyelország, szeretném kihangsúlyozni, hogy ami a balti vagy a keleti fenyegetettséget illeti, ott teljes egészében partnerek vagyunk és mindent biztosítunk.

Ha már műveleti területté lett nyilvánítva a kibertér, és mi mit teszünk. Nagyon fontos megemlíteni - megint Halász úrra gondolok -, hogy a KNBSZ bázisán kezdtük el létrehozni a kiberműveleti központot, természetesen különböző technikai eszközökkel, tehát hardver és szoftver vonatkozásában egyaránt és szakemberekkel, és 13-án adtuk át Szentendrén azt az úgynevezett kiberakadémiát, amely biztosítja Magyarország számára nemcsak a Magyar Honvédség számára, hanem Magyarország számára mindazon személyek kiképzését, felkészítését, akik olyan formában találkoznak az informatikán keresztül, hogy akár állami, akár kormányzati, akár fontos más szervnél dolgozik és találkozhat ilyen támadással, befolyásolással és egyéb mással. Tehát a legfontosabb lépésünk most az, hogy létrehoztunk egy kiberakadémiát. A térségben nem jellemző ez, tehát én úgy gondolom, az elsők között léptünk. Úgy látom, azt tapasztalom, hogy rendkívül komoly lehetőségeink vannak. Szokták mondani, kicsit olyan nagyképűnek tűnik ez a dolog, hogy Magyarország hoz létre ilyet, és foglalkozik ilyen kérdéssel, de mindig azzal szoktam a válaszomat megerősíteni, hogy a NATO-parancsnokságon itt Európában a főparancsnok kibertanácsadója egy magyar tábornok. Tehát ha a NATO parancsnoka maga mellé vesz egy magyar tábornokot tanácsadónak, akkor lehet, hogy valamit tud, lehet, hogy vannak valami képességei. És arról nem beszélve, hogy aki a Magyar Honvédség parancsnokságának kiber-szemléltőségvezetője, nevet nem szeretnék mondani, egy tábornok úr, ő pedig könyveket jelentetett meg, tehát eléggé részletesen ismeri ezeket a területeket. A KNBSZ-ről meg nem is beszélve, onnan szakembergárdát tudunk biztosítani.

Abból a 103 milliárd forintból, amellyel jövőre bővül a Magyar Honvédség költségvetése, én nem bontanám le pontosan, hogy majd a kiber vonatkozású dolgokra mennyit költünk, mert azt így most kimutatni nem lehet. Ugyanis egy kiberműveleti térben nemcsak hardver van, nemcsak szoftver van, ott van kiképzés, ott van logisztika, ott van biztosítás, ott van kiszolgálás, tehát ezt egységben lehet elképzelni. És ahogy említettem, a C4ISR-nak is egy része tartozik a kiberhez. A Magyar Honvédség parancsnokság és irányítás része is tartozik egy kiberhez, az oktatás is, tehát rengeteg sok összetevője van ennek, és én most ezt itt nem szeretném kibontani, de egységben kell látnunk.

Amikor egy technikai eszköz beszerzéséről beszélünk, és legyen ez a Leopard vagy legyen ez a repülőgép, soha nem egy letisztított eszközt vásárolunk, hanem ahhoz dolgokat. Talán a legegyszerűbb úgy elmagyarázni, hogy amikor bemegyünk az autószalomba, és veszünk egy gépkocsit, azt mondják, hogy az alapár ennyi, és ha ahhoz

akarunk felszereléseket, akkor hozzájön ez is, az is, amaz is. Ha nekünk ezt a „Zrínyi 2026”-ot, mint a nevében is benne van, 2026-ig szeretnénk felépíteni, akkor ebből négy-öt éven keresztül - azt mondtam, hogy 2023-ra kell elérni a kiberaakadémiának is azt a képességet, amit meg határoztam 13-án -, mindig fogunk rá költeni, vásárolni hozzá olyan egységeket, elemeket, amelyek ezt a képességet hivatottak szolgálni.

Ez vonatkozna az egész Zrínyire, tehát itt nem szeretném megismételni. Most nem tudom megmondani, hogy a harckocsi mennyibe kerül, most előleget fizettünk. Majd amikor odajutunk, hogy elkészül - ha most azt mondjuk 2018-ban vagy 2019-ben, hogy nekünk 2025-re ilyen eszköz kell, akkor az informatika tekintetében az valószínűleg már elavult lesz. Tehát az utolsó fázisban tudjuk majd azt mondani, hogy de nem ez a rádió, de nem ez a szoftver. Ezért ennek a kifizetése, a végső bekerülési költsége majd akkor lesz, amikor leszállítják, és akkor fogjuk azt mondani, hogy a teljesítés függvényében fizetünk. És arról nem beszélve, hogy ez a „Zrínyi 2026”, amelynek a költségvetését ön említette, azért a mi fejünkben, a katonák fejében már nem „Zrínyi 2026”, hanem mi már 2030-nál meg 2032-nél tartunk, pontosan a Gripenből kifolyólag.

Nemzeti biztonsági stratégia. Nagyon fontos, amit ön említett, én is azt mondtam, hogy újjá kell gondolni, át kell gondolni, a tárcák közötti egyeztetése megtörtént, hamarosan kormány elé kerül az első tárgyalásban, és természetesen mindenki meg fogja ismerni, meg kell ismerni, hiszen a nemzeti biztonsági stratégiából kell majd elkészíteni az ágazati stratégiákat, és az ágazati stratégiákat kell majd feladatokra lebontani. Tehát én biztos vagyok benne, hogy hamarosan megjelenünk ezzel az elgondolással.

Lezsák képviselő úr, nagyon röviden, köszönöm szépen a kérdést. A kadétprogrammal kapcsolatban említettem, hogy egy hazafias honvédelmi nevelést indítottunk el, amelynek egyik eleme a kadétprogram, de ebben természetesen ott van a nyári táboroztatás is, tehát a honvédelmi táborok kérdése is. Ha most a 2018. évet nézzük, akkor, ha jól emlékszem, 45 ilyen tábort indítottunk, ebben az évben 72 ilyen tábort indítunk, tehát nagyon komoly a jelentkezők létszáma. Ez is azt mutatja, és úgy gondolom, nemzetbiztonsági szempontból rendkívül fontos, hogy a fiatalok meg gondolom, a szülők is, mert általában a gyerekek nem önállóan mennek táborba, hanem a szülői ráhatás is közrejátszik, egyre inkább kezdik érteni és érezni ennek a szükségét, és Magyarország számára a nemzetbiztonság kérdése - ha a jövőben is akarunk nemzetbiztonságról beszélni, akkor meg kell szólítani a fiatalokat.

Mi, a Magyar Honvédség ebben rendkívül nagy szerepet kívánunk vállalni, és ez a kadétképzési program is ezt a célt szolgálja. Amit megkezdünk a középiskolákban, ez az alsó szintje: középiskolákban elkezdjük oktatni, részt veszünk az oktatásban, a honvédelmi ismeretek kérdésében. 49 középiskola csatlakozott már ehhez a programhoz, 49, tulajdonképpen általános ismereteket nyújt és biztosít a fiatalok számára, majd érettségiként választható.

A következő lépcsőfok a szakképzési centrumokra vonatkozik, ahol a kadétprogramban már azt kívánjuk elérni, hogy honvédelmi előképzést adjon a fiataloknak, akik el tudják annak alapján dönteni, hogy hol, milyen területen kívánják folytatni majd tanulmányaikat. Tehát célszerű, és úgy indítottuk el ezt a kadétprogramot a szakági képzésben, hogy azokat az iskolákat szólítjuk meg - egyelőre nyolc ilyen szakképzési centrum van, aki részese már ennek a programnak -, ahol a fiatalokból mi majd altiszteket tudunk képezni a jövőben. Tehát a kadétprogram ezen szintjén részt vevőket arra kérjük, hogy elsősorban altiszti akadémiára jelentkezzenek, vagy akik olyan kimagasló eredményt érnek el, ők pedig jelentkezzenek a Nemzeti Közszerződési Egyetemre.

Nagyon fontos, hogy itt bevezettük azt a támogatási rendszert is, hogy aki már eléri a 18. életévet, ő önkéntes tartalékos katonának is jelentkezhet, és majd a technikusképzésre történő áttérésnél pedig nagyon fontos az, hogy ez a szakterület ne

csak lehetőséget biztosítson, de garanciát is adjon a fiatalnak meg a családnak, hogy amilyen úton elindult a gyerek, ott van valami jövőkép. Tehát nem az a fontos, hogy elvégzett egy iskolát, hanem van egy jövőkép, ezért fontos az életpályamodellhez történő bekötése is.

És ennek a kadétprogramnak a csúcsán tulajdonképpen a Honvéd Középiskola és Kollégium áll, amelyből jelenleg egy van, Debrecenben a Kratochvil. Épp pénteken voltam a tanévzárón, és el tudom mondani, hogy az ott tanulók, akik befejezik a tanulmányaikat, mintegy 50 százaléka katonai pályán kívánja folytatni a tanulmányait, ez nem rossz arány. De ott - ugye ez a minisztérium felügyelete alatt működő intézmény - a növendékeknek, mert ez az elnevezésük, ösztöndíjat vezettünk be. Tehát ki hogy tanul, annak megfelelően egyre magasabb ösztöndíjban részesül. És most ott tartunk, hogy a 4,5-es átlagot meghaladó tanulmányi eredménnyel automatikus felvételt nyerhet az altiszti akadémiára. Tehát ez az a kadétprogram, amely építkezhet a nyári honvédelmi táborban megfordult fiatalokra, és biztosítja azt, hogy egy honvédelmi előképzéssel, aki katonai pályát kíván választani, megfelelő előképzettséggel kerüljön be ezekre a területekre.

Ha a honvédelmi és haderőfejlesztési programot nézzük, akkor azt kell mondanom, hogy a gyártósorról lekerülő legújabb technikákról beszélünk, XXI. századbeli technika. Ha a fiatalok itt nem találják meg a helyüket, a számításaikat, akkor az már nagyon nagy gond, hiszen itt a kibertértől kezdve, itt a különböző informatikai rendszeren keresztül, a pilóta nélküli repülőgépek irányítása, kezelése, mindent megtalál, amire egy fiatalnak szüksége van.

Alelnök úr kérdése. Először is, köszönöm szépen az elismerő gondolatokat és szavakat. Volt néhány vitás ügy, de ez nem baj, nem egyformán látjuk, nem egyformán gondoljuk. Nincs ezzel semmi gond, meg kell értenünk egymást, ez a legfontosabb, és abból a legjobbat hozzuk ki.

Meggyőződésem, hogy a honvédelmi alkalmazotti státusz bevezetése megint a nemzetbiztonsági kérdéseket erősíti. (*Hubay György távozik az ülésről.*) Csak egy gondolatot szeretnék mondani: a Magyar Honvédségben közalkalmazottakként kezeltük azokat az embereket, akik technikai eszközökkel, informatikával foglalkoznak, akik egy különleges jogrendben nem hagyják ott a Magyar Honvédséget, hiszen nekik különleges jogrend esetén is a Magyar Honvédségben van feladatuk. Én méltatlannak tartottam őket ahhoz, hogy őket közalkalmazotti státuszban tartsuk és kezeljük. Számomra a közalkalmazotti státusz olyan adminisztratív jellegű munka és nem ilyen speciális és különösen nem úgy, hogy gyakorlatra kell menni, készületségben kell lenni, különleges jogrend van, katasztrófahelyzet van. Egyáltalán nem adminisztratív jellegű munkát végeznek, hanem a katonák elengedhetetlen, mondjam úgy, hogy bajtársai a mindennapokban. Akkor ne nevezzük őket közalkalmazottaknak, hanem nevesítsük az ő feladataikat, amelyek egyébként különböző törvényekben fellelhetők, megtalálhatók, és adjunk nekik olyan elnevezést, amely kifejezi azt, hogy ők a honvédelem ügyét hivatottak szolgálni. És ennek megfelelően emeljük is meg a bérüket, mert az elvégzett munkáért kapjanak többletjuttatást.

Sok negatív hang volt, hogy belekényszerítjük őket meg nincs választási lehetőség. Dehogynem, mindenkinek van választási lehetősége, senkit nem köteleztünk. Azt kell mondani, hogy több mint 7000 közalkalmazottunk volt és 99,1 százaléka mondott igent erre a szolgálatra.

Nem igaz az, amit sokan mondogatnak, hogy négy napjuk volt, hogy eldöntsék. Ez legalább féléves előkészített munkának az eredménye. Az érdekképviseletek, a katonai szervezetek vezetői, a parancsnokok, a humánszakemberek bevonásával történt. Nem véletlen az, hogy 99,1 százaléka igent mondott rá.

Hogy félsz van az emberekben? Minden új iránt nagyon sok emberben van valami aggodás, de azóta senki nem mondta, hogy ez rossz döntés volt. Senki, de senki nem mondta.

Kórház - mert ez más helyzet. Ugye a kórháznál is volt, hogy összeomlik a kórház, meg osztályok zárnak be meg minden. Még a kórházban is 98,8 körüli volt, tehát ott is alig több mint 1 százaléka mondott nemet. De azt is látni kell, hogy zömében olyan személyek mondtak nemet, akiknek más elgondolásuk volt. Aztán volt két-három olyan ember, akire meg azt mondtam, hogy az orvosi eskü nem ezt tartalmazza, akkor inkább ne is maradjon, ezt is mondhatom nyílt ülésen. Ha nekem - mert leültem velük - azt mondja egy orvos, hogy ő Győrben nem tudja vállalni, ha ott bekövetkezik egy katasztrófahelyzet, hogy ő heteket ott töltsön, mert neki a magánpraxisa ezt nem engedi meg, akkor azt mondom, hogy rossz helyen orvoskodik, akkor valahol máshol keressen és ne a Honvédkórházban, mert a Honvédkórház nem erre hivatott.

Tehát én meg vagyok elégedve azzal az eredménnyel, amit tapasztaltunk, és többségében a dolgozók biztos, hogy sokkal jobban jártak, és megnyitotta előttük a lehetőséget, amivel egyre többen élnek, mert ha a szakterületükön további képzéseket vállalnak, akkor további illetményre, fizetésre tarthatnak igényt.

Az önkéntes tartalékos rendszerrel kapcsolatban: én úgy gondolom, hogy nagyon jól állunk, különösen nagy jelentősége van a területi elven szerveződő önkéntes szolgálatnak. Nem titok, pontos számot nem mondok, de az önkéntes tartalékos katonák száma most már eléri a 8500 főt. Két önkéntes területvédelmi ezredet alakítottunk meg, összesen különleges jogrendben hétnek kell lenni, békében kettőt kívánunk fenntartani. Ezt a kettőt meg is alakítottuk, az egyiket Nyíregyházán, a másikat pedig Székesfehérváron. És működnek, és egyre többen jelentkeznek fiatalok, és én úgy gondolom, hogy ez megnyugtató mindannyiunk számára.

Végezetül a KNBSZ. Többször utaltam rá, ott vannak minden területen, minden eszköz rendelkezésre áll, hogy megfelelő információval időben és tartalommal rendelkezésünkre tudják bocsátani. Én meg vagyok elégedve a munkájukkal, tehát én úgy gondolom, hogy jó úton haladnak. Nyilván ott is fejleszteni akarunk, a XXI. századot nekik is követniük kell, és ha ilyen beszerzéseket végzünk, akkor nekik előttünk kell járni ezeken a területeken, legyen ez vezetés, legyen ez irányítás, legyen ez együttműködés vagy információbiztosítás.

Én úgy gondolom, minden feltett kérdésre választ adtam, de ha netán még lenne, nagyon szívesen válaszolok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Miniszter úr, nagyon szépen köszönjük a kimerítő válaszokat. Én azt gondolom, hogy amit nyílt ülésen tájékoztatást adni lehet, azt ön megtette. Ezt köszönjük szépen. Két apró megjegyzést tennék csak. Lezsák képviselő úr kérdésére pozitív nosztalgiával hallgattam a debreceni növendékekről, én magam, aki két évet az egri Lenkey János Honvéd Gimnáziumban töltöttem. Úgyhogy én kívánom, hogy e területen a Honvédelmi Minisztérium minél hatékonyabban, akár nyisson új iskolákat, kollégiumokat, mert biztos, hogy szükség lesz rá.

A másik pedig, a légierővel kapcsolatban. Én nem bontottam ki, nyilván akkor kezdődtek a sajtóban a találgatások, amikor Szijjártó külügyminiszter úr amerikai kollégájával, illetve Orbán Viktor miniszterelnök úr Donald Trumppal találkozott, akkor beindultak ezek. Én azért tartottam fontosnak, hogy a sajtó jelenlétében ezt érdemes tisztázni.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még bárkinek kérdése. *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor köszönjük szépen, további szép napot és jó munkát önöknek!

ELNÖK: Köszönjük szépen, igyekszünk. Viszontlátásra!

Kis technikai szünet lesz, amíg a sorcsere zajlik. *(Rövid szünet. - Dr. Benkő Tibor és kollégái távoznak az ülésről. - A 2. napirendhez meghívott vendégek bejönnek az ülésterembe, és elfoglalják helyüket. - Lezsák Sándor távozik az ülésről.)*

Tájékoztató aktuális nemzetbiztonsági kérdésekről

Tisztelt Bizottság! Akkor folytatjuk a 2. napirendi pontunkkal, az aktuális nemzetbiztonsági ügyek napirendjével.

Előtte egy technikai bejelentés, közben helyettesítésekre került sor: Hubay György képviselő urat Halász alelnök úr fogja helyettesíteni, Lezsák képviselő urat pedig Móring képviselő úr fogja helyettesíteni.

Én pedig köszöntöm államtitkár urakat, főigazgató urakat és minden kedves megjelent munkatársat.

Az ülés elején arról döntöttünk, hogy nyílt ülésen kezdjük. A 2. napirendi pont esetében most arra teszek javaslatot, hogy részben zárt ülésen tárgyaljunk, hiszen minden bizonnyal lesznek olyan információk, amelyek minősítettek lesznek. Ki az, aki egyetért ezzel a javaslattal? Kérem, kézfelemeléssel szavazzunk! *(Szavazás.)* 6 igen.

Első körben, ahogy azt a belügyminiszter úrnak is megtettem, itt is megteszem a Belügyminisztériumnak és a Terrorelhárítási Központnak: őszinte elismerésünk, szerintem a bizottság minden tagja nevében mondhatom, azért a munkálatért, amit itt a szemünk láttára hosszú napokon, heteken keresztül elvégeztek, és elsősorban nemcsak azért, mert profi módon sikerült mindezt kivitelezni, hanem azért is, mert ilyenre még nem került sor, és nyilvánvalóan ez mindenkinek új helyzet volt. Másrészt pedig ahogy a kegyeleti szempontokat sikerült figyelembe venni, az tényleg minden elismerést megérdemel.

Nem tudom, hogy államtitkár úr vagy főigazgató úr kezdi. Átadom önöknek a szót. *(Jelzésre:)* Tessék, államtitkár úr!

KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én is mindenkit nagy tisztelettel és szeretettel köszöntök a bizottság mai ülésén.

Előjáróban annyit szeretnék elmondani, hogy mi úgy készültünk, hogy ennek a rész napirendi pontnak a tárgyalása nyílt ülés keretében történik, de természetesen akceptáljuk a bizottság döntését, és állunk a bizottság rendelkezésére.

ELNÖK: Elnézést, államtitkár úr! Ha lehet nyílt ülés, akkor nyilván a sajtót is érdeklí, és akkor az aktuális ügyek második részében rendelünk el zárt ülést. Szóval, akkor kollégáink szólnak, hogy nyugodtan bejöhet a sajtó az első részre.

KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Jöjjön be a sajtó, megvárjuk őket. *(Rövid szünet.)*

ELNÖK: Tessék, államtitkár úr!

KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Azzal is kezdeném, hogy a május 29-i szörnyű dunai hajóbalesetet követő mentési, kutatási, majd a Hableány kiemelésének munkálatai során régen nem tapasztalt nemzeti együttműködés alakult ki Magyarországon. Azt lehet mondani, hogy egész Magyarország szorított a mentésben, a kutatásban, a Hableány kiemelésében részt vevők sikeréért, azért, hogy ezek a tevékenységek eredményesek legyenek.

Én is köszönetet mondok itt a bizottság előtt is mind a Belügyminisztérium rendvédelmi állományának, egész állományának, mind a Honvédelmi Minisztérium állományának, akik részt vettek a mentésben, de a civileknek, a Tudományos Akadémiának, a Műszaki Egyetemnek, a bűvároknak, vízimentőknek, egyáltalán a hajósoknak, akik ott voltak abban a pillanatban, és mindenkinek, nem akarok senkit se kihagyni. Azt lehet mondani, hogy az egész ország együtt érzett az áldozatok családtagjaival, úgy a koreai, mint a magyar áldozatok családtagjaival is.

Gratulálunk a sikeres mentéshez, a sikeres műveletekhez! Úgy gondoljuk, ami megnyilvánult, az egy olyan társadalmi együttműködés volt, ami, mondom, régen nem volt tapasztalható az országban. Az lenne a jó, ha nemcsak a bajban, hanem az úgymond pozitív ügyekben is, a sikeres ügyekben is minél több ilyen együttműködés lenne Magyarországon érdekében.

A másik, amit szeretnék kiemelni, az a nemzetközi együttműködés, hiszen az első pillanattól kezdve a magyar hatóságok kapcsolatba léptek a dél-koreai hatóságokkal. Egyrészt együttműködtek a mentési, kutatási, hajókiemelési műveletek során is, de a szlovákoktól kezdve több nemzet vett részt hajókkal, eszközökkel a mentési, kutatási munkálatokban. Ezért is mondom azt, hogy ez a nemzetközi együttműködés is sikeres volt, és ezért is köszönetet mondok minden országnak, amely ebben a nagyon fontos műveletben részt vett. Én azt gondolom, hogy ez egy olyan műveletsorozat volt, olyan tevékenység volt, ami tiszteletet érdemel, és a „hősies” jelzőt is nyugodtan megérdemli, hiszen a TEK-esek, a bűvárok, akik részt vettek ebben a munkában, gyakran az életüket is kockára tették, és nem mérlegeltek, hogy mit csináljanak, cselekedjenek, azt tették, amit a parancsnokaik meghatároztak, és tényleg le a kalappal az ő tevékenységük előtt.

Ennyit szerettem volna bevezetésképpen elmondani, és arra kérek lehetőséget, hogy Hajdu tábornok úr folytassa a részletes tájékoztatást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Főigazgató úr, tessék!

HAJDU JÁNOS főigazgató (Terrorelhárítási Központ): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon sok minden elhangzott már az üggyel kapcsolatban, én nem nagyon tudom, hogy milyen új részleteket tudnék esetleg elmondani, csak röviden összefoglalom a kronológiát, és ha van kérdésük, természetesen bármire válaszolok.

A tragédiát követő napon megkezdte a TEK azt a munkát, amit a belügyminiszter meghatározott, átvette a művelet irányítását, és nagyon-nagyon hamar el tudtuk érni azt a képességet, hogy úgynevezett tesztmerüléseket tudjunk végezni. Ezek a tesztmerülések sajnos azt mutatták, hogy jelenlegi állapotában így nem merülhet a Duna, és elvetettük azt a lehetőséget, hogy ebben a szakaszban azokon az első napokon valóban a roncsot megközelítsük, hiszen fizikailag nem volt rá lehetőség. A következő napok erre adtak valamennyi lehetőséget. Ezt a tiltást a koreai fél is elfogadta. Együtt dolgoztunk velük folyamatosan. Amint Kontrát úr is mondta, a nemzetközi segítség eközben megérkezett, osztrák és cseh bűvárok érkeztek, különböző technikai segítséggel láttak el minket, és amikor úgy éreztük, hogy a Duna alkalmasabb, még mindig nem alkalmas, de alkalmasabb, hogy megpróbáljuk újból, akkor újból tesztmerüléseket végeztünk. Ezek azt mutatták, hogy az a védőrész, amit ilyenkor a bűvárok elfoglaltak a meder fenekén, az elhagyható, meglehetősen nagy kockázattal és nagy fizikai igénybevétellel jár, de megpróbálták megközelíteni a roncsot, ekkor sikerült, több holttestet tudtunk felhozni. Valamint vizsgáltuk annak a lehetőségét, hogy a roncskiemelést hogy fogjuk tudni megkezdni.

Itt, ahogy szintén elhangzott, olyan társadalmi együttműködés alakult ki civil segítők és az őket irányító hivatásos állomány között, ami nagyon ritka és nagyon érdekes

dolog volt, hiszen ez a társadalmi együttműködés gyakorlatilag a másnapján beállt egy hivatásosi rendbe, és úgy viselkedett minden civil hajós és önkéntesen a segítségét vagy a technikáját felajánló vállalkozó, mintha katona lett volna, hiszen az is volt régen, és rendőrök, a legtöbbje innen szerelt le a testületektől. Tehát nagyon hamar visszatérünk egy parancsuralmi rendszerbe, amit elfogadtak, és nagyon jól tudtunk együtt dolgozni, és azt gondolom, hogy ez kitartott a végéig.

Utána történtek a dolgok, ahogy történtek, abban a folyamatban. Sok mindent tettünk annak érdekében, hogy minél több holttestet fel tudjunk hozni. Egy ideig ezt engedélyeztük, utána már nem kockáztattunk, hiszen be kellett volna a roncsba hatolni, ami egy egyértelmű szakmai tiltás volt. Ezt meg kellett hallgatni, és el kellett fogadni a bűvároktól, akik ezzel foglalkoznak és foglalkoztak az elmúlt nagyon sok évtizedben, hogy tilos, a roncs mozog, megmozdulhat, borulhat, valamint - miután baleset történt - bent olyan letört fémdarabok lehetnek, amiket nem lát, miután nincs látótávolság. Ezt megértették, mindenki el is fogadta, és ennek függvényében a roncsot megpróbáltuk hermetikusan, úgy hermetikusan zárni, hogy a testek ne tudjanak a felszínre úszni. Azt gondolom, hogy ez nem teljes mértékben nyilván, de 75 százalékban sikerült. Azért nem teljes mértékben, mert volt a roncsnak egy olyan oldala, ami az utolsó napig nem volt megközelíthető, annyira erős volt az áramlás.

Miután ez sikerült, a feltérképezést követően nem kis munkával, de megterveztük, hogy fogjuk ezt kiemelni, hiszen nem tudtuk, hogy mennyire sérült. Nem is lehetett nagyon megállapítani, hiszen rettenetesen sötétben végigtapogatták a bűvárok, és ez alapján rajzoltunk egy képet, hogy hol és mennyire sérülhetett a hajó. Ez alapján a Budapesti Műszaki Egyetem mérnökei tervezték meg azt, hogy hol lehetnek emelési pontok. Ezzel a szakma, ami a darus és emelő szakma, egyetértett. Nyilván túlbiztosítottuk a dolgot. De még ez sem volt elég, mert a kiemelés pillanatában az emelést meg kellett állítani és egy újabb hevedert rögzíteni. Utána, azt gondolom, hogy sikeresen ki tudtuk emelni.

A hajóroncsban elsődlegesen sajnos még találtunk holttesteket, viszont három holttest jelenleg nincs meg a rendszerben, úgyhogy ezt nem nagyon tudjuk... Van elképzelésünk, hogy merre lehet, de megtalálni nagyon-nagyon nehéz. Mindent megtesz a magyar rendőrség és a katasztrófavédelem annak érdekében, sőt az egész Belügyminisztérium. De itt megint a társadalmi együttműködésre utalnék vissza, hogy azok a civilek és itt a horgászoktól kezdve a vízen mozgó minden olyan ember mindent megtesz annak érdekében, hogy feltalálja őket. Jelenleg ez nem vezetett eredményre.

Nekem más nagyon nincs. Ha van kérdés, akkor válaszolnék rá. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár úrnak is és főigazgató úrnak is. Én kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e az elhangzottakhoz kérdés. *(Nem érkezik jelzés.)* Ilyet nem látok. Egyetlenegy kérdésem maradna, nem tudom, hogy jól olvastam-e vagy ez egy korábbi hír volt, hogy a koreai kollégák még mindig részt vesznek a keresésben, tehát ők még itt tartózkodnak, vagy ez nem igaz.

HAJDU JÁNOS főigazgató (Terrorelhárítási Központ): Tartózkodnak itt koreai kollégák. Én a roncskiemelésnél átadtam a területet a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak, de a magyar rendőrségtől minden segítséget megkapnak arra, hogy azokhoz a vízi járművekhez, amiben keresés folyik, csatlakozhassanak. Úgyhogy, ha ez az ő szándékuk, akkor egészen biztosan tudnak csatlakozni a kereséshez.

KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): Annyit tennék hozzá, hogy 13 koreai még a kutatásban részt vesz, jelenleg is itt tartózkodik.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azért tartom fontosnak, és örülök is neki, hogy részt vesznek, hiszen azt gondolom, hogy így a koreai nép és a koreai közvélemény is teljesen másképp áll hozzá, ha a sajátjaik is részt vesznek. És ha az a tapasztalat és azt látják, amit eddig, hogy a magyar fél mindent megtesz, én azt gondolom, hogy ez túlmutat az emberi gesztusokon, ez inkább diplomáciai kérdésként is abszolút pozitív. A tragédián belül ez mindenképpen egy jó hír.

Köszönjük szépen. Amennyiben nincs más kérdés... *(Nem érkezik jelzés.)*, akkor főigazgató úrnak ismételten megköszönöm az elmúlt hetek munkáját, és kérem, majd tolmácsolja kollégái felé is a bizottság elismerését és jókívánságait. És ha egyéb fontosabb dolga van, bár örömmel látjuk itt a bizottsági ülés hátralévő részében is, akkor köszönjük szépen a jelenlétet és a beszámolót.

HAJDU JÁNOS főigazgató (Terrorelhárítási Központ): Köszönöm szépen.

KONTRÁT KÁROLY államtitkár (Belügyminisztérium): További jó munkát kívánok a bizottságnak! Viszontlátásra! *(Kontrát Károly, Hajdu János, dr. Magyar Zsóka, valamint Kissné Kocsárdi Andrea távozik az ülésről.)*

*(A nyílt ülés befejezésének időpontja: 12 óra 28 perc.
A bizottság a továbbiakban zárt ülésen folytatta munkáját,
melyről külön jegyzőkönyv készült.)*

Mirkóczki Ádám
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Podmaniczki Ildikó és Szűcs Dóra